

***Zo ziet het CDA de toekomst
voor ons mooie Brabant!***

**ALGEMENE BESCHOUWINGEN OP DE
PERSPECTIEFNOTA 2023**

Provincie Brabant

Voorzitter,

De wereld verandert en snel!

We bevinden ons in een revolutionaire tijd met complexe maatschappelijke opgaven. De coronacrisis heeft iedereen in meer of mindere mate beïnvloed. Met name de maatschappelijke effecten van de coronacrisis bleven lang onderbelicht.

Jongeren en alleenstaande ouderen hadden het mentaal zwaar.

De vraag is: Wat gaat het effect op langere termijn van deze crisis zijn?

Ook afgezien van corona verandert er veel.

Er woedt een oorlog in Europa, het klimaat verandert, de bevolking groeit en wordt grijzer.

Grondstoffen worden schaarser en dus duurder. 4 op de 10 huishoudens lijdt aan energieraarmoede. Technologische innovaties helpen ons aan nieuwe inzichten en mogelijkheden. De vraag is wat doen we hiermee? Hoe zorgen we ervoor dat Brabant goed doorgegeven wordt aan volgende generaties? Hoe houden we ons doel van Brede welvaart in het vizier?

Brede welvaart als overkoepelend doel

Brede welvaart gaat over het welzijn van mensen: de kans op een goede baan en of ze voldoende inkomen krijgen. Maar óók om niet-materiële zaken zoals onderwijs, gezondheid, de balans tussen werk en privé, veiligheid, maatschappelijke betrokkenheid en het milieu. Kortom of mensen tevreden zijn met hun leven in Brabant. Als we streven naar brede welvaart, dan moeten we al deze aspecten in samenhang benaderen. Wat vindt het college ervan om de paragraaf gezondheid in statenvoorstellen te vervangen door een paragraaf brede welvaart?

Voorzitter, het zal geen verrassing zijn: Het CDA zet in op brede welvaart en vindt dat we moeten streven naar vitale steden én dorpen. Niet het één boven het ander, maar naast elkaar. Kansen voor stad en land, voor groei- en krimpregio's, voor jongeren en ouderen, voor wonen, werken en vrije tijd.

Voorzitter, het CDA kijkt vanuit deze beschouwing naar de voorliggende perspectiefnota.

“Wat de rups het einde noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder”. Zo kijkt het CDA ook naar het perspectief wat voor ons ligt. Afgelopen periode zijn er veel mooie en ambitieuze beleidsplannen gemaakt, ik denk aan:

- Beleidskader Gezondheid
- Beleidskader Landbouw en Voedsel
- omgevingsverordening Noord-Brabant

Deze plannen moeten wat ons betreft snel ten uitvoer worden gebracht. De perspectiefnota mag dan wel “beleidsarm” genoemd worden maar mag niet leiden tot ambitie-loos beleid. Daarom vragen wij om een realistische maar ook ambitieuze planning. Wat gaan we de komende periode doen? Welke stappen gaan we zetten? Wat kunnen de inwoners van Brabant van ons verwachten? Welk perspectief kunnen we ze bieden?

Als het gaat om mobiliteit

Vindt het CDA het belangrijk dat er niet alleen naar innovaties gekeken wordt maar ook naar de aanpak van huidige knelpunten die te maken hebben met bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid.

1. Over N615: kan de gedeputeerde toezeggen voor de zomervakantie een besluit te nemen wat breed gedragen wordt in de regio?

2. Buslening, Zoals bekend is de CDA fractie voorstander van een “buslening”
Kan de gedeputeerde ons vertellen wat de status is van het onderzoek naar ‘de buslening’ en hoe zij de inzet hiervan ziet om de beleidsdoelen te realiseren?

3. Maaslijn

De elektrificatie van de Maaslijn is een tanteluskwelling. Nu het moment van realisering nabij leek, werd het aanbestedingsproces ingetrokken. Vervelend voor de reizigers en slecht voor het milieu. Wat kan de gedeputeerde toezeggen om ervoor te zorgen dat deze nieuwe vertraging beperkt blijft en niet tot afstel leidt?

4. Spoorlijnen vormen barrières met risico’s voor veiligheid en bereikbaarheid. Als voorbeeld de kruising van, de N640 met het spoor, door Etten-Leur. Wat kan GS zeggen over de vorderingen rondom de kruisingen met de Brabantlijn?

Wonen

Het CDA is van mening dat iedere woningzoekende in Brabant een passende woning zou moeten kunnen vinden. Dit draagt bij aan de brede welvaart ÉN ondersteunt de economie. De MRE-regio groeit naar de eerste economie van Nederland. Dit brengt ongekende uitdagingen met zich mee. Hierop is door onze gedeputeerde, samen met de regio’s goed geanticipeerd door dit, soms onorthodox, groots aan te pakken. Kan de gedeputeerde toezeggen dat deze manier van aanpakken in de toekomst zal worden gecontinueerd en zo mogelijk wordt uitgebreid?

Vanuit het Rijk is een versnelling van het woonprogramma aangekondigd. Hierop is geanticipeerd door regionale investeringsagenda’s op te stellen, Deze zijn nu gereed in West Brabant West en de regio Breda-Tilburg. De groei wordt vooral binnenstedelijk vorm geven. Deze aanpak wordt door het CDA omarmd. Tegelijkertijd moeten groeimogelijkheden

gecreëerd worden in de kleinere kernen of steden waar de binnenstedelijke opgave grotendeels is gerealiseerd . Er moet gelet worden op de leefbaarheid van die kernen zodat het kenmerkende mozaïek van Brabant behouden blijft.

U weet dat “resultaten uit het verleden geen garantie zijn voor de toekomst” en daarom de vraag of de gedeputeerde kan aangeven wanneer we een nieuwe woonvisie mogen verwachten? Een die onder andere uitgaat van een versnelling ALS dat nodig is en maatwerk en experimenteeruimte. WAAR het kan? Om alvast iets mee te geven als mogelijkheid voor versnelling dienen we een **motie** over Collectief Particulier Opdrachtgeverschap in.

Economie:

Samen met bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden bouwen we aan een economie waar alle Brabanders de vruchten van plukken.

Iedereen doet mee en iedereen mag alle kansen, mogelijkheden en hulp aangrijpen en gebruiken. Dat betekent “jong geleerd is oud gedaan” maar ook “je bent nooit te oud om te leren”, niemand wordt buitengesloten, niemand aan de kant, we hebben iedereen nodig! Het CDA vraagt aan de gedeputeerde de toezegging om met een gerichte aanpak, de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen en zo iedereen de kans op een goed inkomen en een schuldenvrije toekomst te bieden? Dat is een aspect van de brede welvaart waar het CDA voor staat.

4

Water:

Water is een steeds belangrijker element in onze samenleving. Als drinkwater voor mens en dier of hulpstof voor de industrie, maar ook voor boeren die voor ons voedsel zorgen en de natuur. Het CDA is van mening dat water eerlijk verdeeld moet worden en uitputting voorkomen moet worden.

Kan de gedeputeerde toezeggen dat ALS het nodig is grondwateronttrekking te beperken dit voor alle Brabanders in gelijke mate geldt?

Natuur

Natuur draagt bij aan brede welvaart van de Brabanders.

In de perspectiefnota wordt aangegeven dat er 10 miljoen bezuinigd wordt op natuur. Er kan echter een beroep gedaan worden op Rijksmiddelen vanuit het transitiefonds die ook ingezet kunnen worden om onze natuurdoelen te halen.

Kan GS aangeven hoeveel Rijksmiddelen al verworven zijn, hoe ze worden ingezet en welk beroep nog wordt gedaan op dit transitiefonds?

We kijken uit naar het actieprogramma bos EN of agro-forestry hier ook een plaats in krijgt?

Hiermee kan een verdienmodel gecreëerd worden voor boeren en landeigenaren en tegelijkertijd meer natuur en biodiversiteit gerealiseerd worden.

Landbouw en voedsel

Het CDA is verheugd dat het beleidskader Landbouw en voedsel is vastgesteld. Een beleidskader over onze gezamenlijke voedseltoekomst, wat vraagt om structurele veranderingen en om innovatie. Dit is de basis van vernieuwing en verduurzaming van de sector met veel goede initiatieven op gebied van innovatie. Als CDA gunnen we deze innovaties de nodige levensvatbaarheid. De Rijksoverheid stelt middelen hiervoor beschikbaar. Als we het belangrijk vinden dat de transitie van de landbouw voortvarend gebeurt, moet de provincie gelden beschikbaar stellen om dit structureel goed aan te pakken en niet wachten tot dit, adhoc, met stoom en kokend water, kan worden gedaan.

Zowel in verstedelijkt als landelijk gebied zijn er uitdagingen voor natuur, water, bodem en leefomgeving. Het CDA is van mening dat om de structuurversterking in de landbouw op duurzame wijze vorm te geven een gebiedsgerichte aanpak nodig is. Hoe gaan we dit als provincie doen, zodat de landbouw hier jaren mee vooruit kan?

Kan GS aangeven wat de status van het Time to market onderzoek is en het opstellen van Routekaart 2024, wanneer kunnen we deze verwachten?

Energie

Het CDA roept het college op extra aandacht te geven aan de krapte op het net. We horen dat de wachttijden voor aansluitingen sterk zijn opgelopen, waardoor de ambities voor de energietransitie in gevaar komen. Capaciteitsuitbreiding is gewenst, maar ook het toepassen van nieuwe vormen van energieopslag in de wijken en op industriegebieden. Deze nieuwe vormen van opslag ontlasten niet alleen het net, ze kunnen meehelpen de energiearmoede te bestrijden. We dienen de **Motie** Buurtbatterijen in.

De energietransitie is in volle gang. Dat is mooi, maar dat mag niet ten koste van alles gaan. We willen GS herinneren aan haar toezegging om toe te zien op voorrang voor zon op dak. Hoever staat GS met de uitvoering? Zijn er al zienswijzen ingediend bij gemeentes als de zonneladder niet voldoende is toegepast?

Het CDA vraagt ook nadrukkelijk de aandacht voor de tweede en derde treden van de zonneladder. In hoeverre wordt hier vanuit GS op gestuurd?

Hiervoor dienen we de volgende **Motie** in: Benut alle treden van de zonneladder.

Minder regels, betere dienstverlening

We kunnen niet zonder regels. Zonder regels zou het op de weg één chaos zijn. Maar we zijn een beetje doorgeslagen en hebben te veel regels.

We zijn veel tijd en geld kwijt aan het naleven van regels invullen van formulieren en vergunningen. De regeldruk voor bedrijven en burgers is een rem op innovatie en economische groei. Hij moet en kan omlaag.

We roepen GS op een Meldpunt Minder Regels in te richten. Minder regels, meer service: 'Van minder regels naar betere regels'. Wat vindt GS van deze suggestie?

Tot slot!

Het CDA wil dat Brabant actief werkt aan de toekomst voor alle Brabanders. Of je nou burger bent of boer, jong of oud, man of vrouw, autochtoon of allochtoon, wij als CDA in het Brabantsbestuur gaan voor brede welvaart voor iedereen.

We zijn trots op wat we al bereikt hebben, maar er is nog genoeg te doen.

's-Hertogenbosch, 13 mei 2022

Namens de CDA-fractie

Ankie de Hoon, fractievoorzitter